

Atruna: Šis ir sākotnēji angļu valodā publicētā dokumenta darba tulkojums. Oriģināldokuments ir pieejams ECHA tīmekļa vietnē..

ECHA/PR/11/27

ECHA iesaka licencēšanai trīspadsmi īpaši bīstamas vielas

Eiropas Ķīmikāliju aģentūra ir iesniegusi Eiropas Komisijai ieteikumu par to, ka trīspadsmi īpaši bīstamas vielas nedrīkstētu turpmāk lietot bez licences. Visas šīs vielas savu kancerogēno, mutagēno un reproduktīvajai sistēmai toksisko īpašību (vai to kombinācijas) dēļ ir klasificētas. Tās izmanto pielietojumos, kas potenciāli var izraisīt iedarbību uz darbiniekiem.

Helsinki, 2011. gada 21. decembris – Cilvēku veselības un vides aizsardzība ir REACH kodols. Paredzot licencēt šīs trīspadsmi īpaši bīstamās vielas (SVHC), mērķis ir nodrošināt pienācīgu riska kontroli un vielu pakāpenisku aizstāšanu ar piemērotām alternatīvām vielām vai tehnoloģijām.

Trīspadsmi vielas un to galvenie lietošanas veidi, uz kuriem attiektos licencēšana, ir šādi:

- Trihloretilēns (kancerogēns). Viela, ko galvenokārt izmanto virsmu tīrīšanai, tekstilizstrādājumu ķīmiskai tīrīšanai, kā adhēzisko materiālu sastāvdaļu un šķidro siltumnesēju.
- Hroma trioksīds (kancerogēns, mutagēns). Viela, ko galvenokārt izmanto metāla apdarei un kā katalizatoru.
- Skābes, kas iegūtas no hroma trioksīda un tā oligomēriem (grupā ietilpst hromskābe, dihromskābe, hromskābes un dihromskābes oligomēri (kancerogēni). Viela, ko varētu izmantot daudzu hroma trioksīda lietošanas veidu aizstāšanai.
- Nātrijs dihromāts (kancerogēns, mutagēns, toksisks reproduktīvajai sistēmai). Viela, ko galvenokārt izmanto metāla virsmu apstrādei.
- Kālija dihromāts (kancerogēns, mutagēns, toksisks reproduktīvajai sistēmai). Viela, ko galvenokārt izmanto metāla virsmu apstrādei un kā pārstrādes palīg līdzekli.
- Amonija dihromāts (kancerogēns, mutagēns, toksisks reproduktīvajai sistēmai). Viela, ko jomās, uz kurām attiecas licencēšana, pašlaik nelieto. Tomēr to varētu izmantot citu hroma (VI) vielu aizstāšanai.
- Kālija hromāts (kancerogēns, mutagēns). Viela, ko galvenokārt izmanto metāla virsmu apstrādei.
- Nātrijs hromāts (kancerogēns, mutagēns, toksisks reproduktīvajai sistēmai). Viela, ko galvenokārt izmanto metāla virsmu apstrādei.
- Kobalta (II) sulfāts (kancerogēns, toksisks reproduktīvajai sistēmai). Viela, ko galvenokārt lieto virsmas apstrādes procesos un kā ķīmisku vielu ūdens apstrādei, skābekļa neitralizējošu vielu un kodīguma inhibitoru.
- Kobalta dihlorīds (kancerogēns, toksisks reproduktīvajai sistēmai). Viela, ko galvenokārt lieto virsmas apstrādes procesos un kā ķīmisku vielu ūdens apstrādei, skābekļa neitralizējošu vielu un kodīguma inhibitoru.

- Kobalta (II) dinitrāts (kancerogēns, toksisks reproduktīvajai sistēmai). Viela, ko galvenokārt lieto virsmas apstrādes procesos un kā ķīmisku vielu ūdens apstrādei, skābekļa neitralizējošu vielu un kodīguma inhibitoru.
- Kobalta (II) karbonāts (kancerogēns, toksisks reproduktīvajai sistēmai). Viela, ko galvenokārt izmanto minerālmēslojumā un virsmas apstrādes procesos.
- Kobalta (II) diacetāts (kancerogēns, toksisks reproduktīvajai sistēmai). Viela, ko galvenokārt izmanto kā katalizatoru un virsmas apstrādes procesos.

Galīgo lēmumu par vielu iekļaušanu *REACH* regulas XIV pielikumā pieņems Eiropas Komisija, sīki ievērojot komitejas procedūru. Pēc tam no konkrēta datuma (ko sauc par "rieta datumu") licencēto vielu sarakstā iekļautās vielas Eiropas Savienībā varēs izmantot tikai tiem lietošanas veidiem, uz kuriem ir piešķirta licence.

Papildu informācija

Šī ir trešā reize, kad Aģentūra iesaka licencēšanai vielas (pirmoreiz tas notika 2009. gada jūnijā un otrreiz – 2010. gada decembrī). No kandidātu saraksta *ECHA* šī gada pavasarī deva priekšroku šīm trīspadsmit vielām, pamatojoties uz to bīstamību, izmantotajiem daudzumiem un iespējamo iedarbību uz cilvēkiem. Aģentūra ņēma vērā piezīmes, ko tā saņēma no ieinteresētajām personām par ieteikumu sabiedriskās apspriešanas gaitā, kas noritēja no jūnija vidus līdz septembra vidum. Tā ņēma vērā arī atzinumu, ko pauda dalībvalstu komiteja, kuras vairākums atbalstīja *ECHA* secinājumu, ka visas trīspadsmit *SVHC* iekļaujamās XIV pielikumā.

Trešais XIV PIELIKUMA ieteikums

<http://echa.europa.eu/web/quest/addressing-chemicals-of-concern/authorisation/recommendation-for-inclusion-in-the-authorisation-list/previous-recommendations/3rd-recommendation>

Dalībvalstu Komitejas atzinums

http://echa.europa.eu/documents/10162/17087/opinion_draft_recommendation_annex_xiv_third_en.pdf

Pārskats par licencēšanas procedūru atbilstīgi *REACH*

- <http://echa.europa.eu/web/quest/addressing-chemicals-of-concern/authorisation>